

Metodika práce

s didaktickou nástěnkou

MAGICKÁ TABULE

Tato metodika vznikla v rámci projektu Místní akční plán pro ORP Vysoké Mýto II.,
CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009710

Mateřská škola Čtyřlístek Vysoké Mýto

Zpracovala: Bc. Hana Koňariková

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Metodika

Popis

Magická tabule je didaktickou nástěnnou pomůckou, která plní konkrétní cíl vzdělávacího charakteru. Aktivní a hravou formou rozvíjí dítě v několika oblastech. Nástěnná tabule je obdélníkového tvaru, zakončená dřevěným rámem. Povrch vnitřní černé plochy je netradiční. Jedná se o umělá smyčková vlákna suchého zipu. K nástěnce patří sada barevných provázků, které přitisknutím na plochu snadno drží v požadovaném tvaru. Jednoduchým zatažením za provázek je výtvar pryč a může se začít znovu.

Cílová skupina: děti od 3 let

Cíl metodiky: Obecným cílem metodiky je využívat pomůcku k účelu, ke kterému byla vytvořena. S touto didaktickou nástěnnou tabulí si přijdou na své všechny věkové kategorie dětí a zaujme i dospělí. Na velké ploše mohou děti pomocí barevných provázků tvořit obrázky, které splní dekorativní účel i podpoří kreativitu dětí. K tomuto tichému tvoření děti potřebují jen svou fantazii, prostorovou představivost, zručnost a jemnou motoriku. Tyto oblasti jsou tedy herním vzdělávacím cílem. Do „provázkového kreslení“ se mohou zapojit jednotlivci, vybrané skupinky dětí i celé třídy a umělecky ztvárnit aktuální téma. Zároveň se nabízí možnost rodičům s dětmi něco kreativního vytvořit a mít zážitek ze společné práce.

Cílem je také plnění RVP PV. Z rámcových vzdělávacích cílů je to stěžejně rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání. Z klíčových kompetencí je nejvíce zastoupena kompetence k učení, k řešení problémů a činnostní. Ze vzdělávacích oblastí jsou nejvíce uplatňovány:

Dítě a jeho tělo – rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, koordinace ruky, oka, rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj fyzické zdatnosti, osvojení si přiměřených praktických dovedností. Vzdělávací nabídku představují manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem a jejich praktické používání, konstruktivní a grafické činnosti, činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí)

Dítě a jeho psychika – Jazyk a řeč – rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování), osvojení si výtvarných dovedností. Vzdělávací nabídku tvoří individuální a skupinové konverzace nad obrazovým materiálem a samostatný slovní projev na určité téma, grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen.

Dítě a jeho psychika – Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti, pozornosti, řešení problémů, posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování). Vzdělávací nabídku zahrnuje záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek), jejich charakteristických znaků a funkcí, motivovaná manipulace s předměty, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání), hry na rozvoj postřehu, vnímání, zrakové paměti, koncentrace pozornosti, řešení myšlenkových i praktických problémů, cvičení forem paměti (mechanické, logické, obrazné, pojmové).

Dítě a ten druhý – seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních, rozvoj kooperativních dovedností. Vzdělávací nabídka obsahuje běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a s dospělým, kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinkách, zaměřené na porozumění pravidlům, spolupodílení, ohleduplnosti, respektu k druhému

Dítě a společnost – rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky a prosociálně, rozvoj estetického vkusu. Vzdělávací nabídka zahrnuje aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ, konstruktivní a výtvarné projekty, tvůrčí činnosti výtvarné, praktická manipulace s konkrétním materiálem.

Dítě a svět – seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu. Vzdělávací nabídka tvoří smyslové hry, ekohry, práce s odpadovým materiálem, praktické využívání běžných denních pomůcek, manipulace s různými materiály (přírodními x umělými).

Doporučení pracovníkům a uživatelům:

- Pedagogové

Učitelé/ky mohou využít kreativní tabuli v rámci třídních vzdělávacích programů v průběhu celého školního roku. Zahrnuje prvky Montessori principů, protože u dětí rozvíjí více smyslů – hmat, zrak, sluch a touto stimulací je podporováno přirozené učení. Lze ji využít k environmentálním účelům, kdy děti použijí k výtvarnému tvoření zbytky provázků, vln a bavlnek, které by jinak už nevyužily. Výtvarně vyjádřit lze jakékoli probírané téma. Provázkem lze graficky znázornit jednoduché obrázky a symboly (mladší děti), číslice, písmena, monogram, celé jméno, složitější obrazce, grafomotorické a geometrické prvky (starší děti). V rámci interakce a kooperace ve dvojicích dítě – dítě, dítě – dospělý lze využít tzv. výtvarné hádanky („Hádej, co to je?“). Každý pedagog by měl zvolit přiměřenou náročnost tvoření podle věku dětí. S magickou tabulí mohou pracovat děti individuálně i skupinově, s pedagogem i členy rodiny, improvizovaně i záměrně. Časová dotace na kreativní provázkové kreslení není časově ohraničená a umožňuje např. vystřídání dětí. Formy organizace jsou zcela v kompetenci pedagogů.

- Rodiče a ostatní doprovod

Tabule je umístěna ve veřejně přístupném prostoru a slouží všem návštěvníkům MŠ. Je nutné dbát na bezpečnost při manipulaci s tabulí, správné a šetrné zacházení s pomůckou čili seznámit se se zestručněným metodickým popiskem, hygienu rukou, souvislý dohled nad dítětem a zodpovědný přístup k zařízení/majetku spravující MŠ. Děti by neměly manipulovat s pomůckou osamoceně, bez dohledu dospělého. Před každou první manipulací s panelem je nutné dětem pečlivě vysvětlit didaktický úkol a po jeho dokončení provést úklid a pochválit je za správné splnění, za snahu, či jim k dokončení pomoci. Nejmladším dětem dopomoci a poskytnout delší čas k dokončení.

- Děti

Děti jsou s novou pomůckou seznámeny a poučeny o jejím významu (rozvoj a zábava), o šetrném zacházení, o hygieně rukou, o pečlivém úklidu po tvoření, o možnostech opakovaného plnění úkolů i se členy rodiny.

Pomůcky: sada silných barevných provázků různých délek

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Rizika: Tabule musí být kvalitně připevněna ke zdi, aby umožnila zvýšenou manipulační zátěž. Doporučen je dohled dospělé osoby a nutné je poučení dětí před manipulací s provázky, aby používaly materiál pouze ke tvoření na tabuli. Pomůcka v jiných směrech nepředstavuje žádné riziko.

Postup: Před začátkem manipulace si dítě poslechne instrukce dospělé osoby, které budou obsahovat účel, postup plnění a bezpečnost při práci. Potom následuje fáze spontánního tvoření, bez striktních herních pravidel. Cílem je sestavit z provázků na tabuli obrazec, symbol, motiv, popřípadě se tvarově co nejvíce přiblížit reálné podobě.

Způsob hodnocení: Výtvarná kreativita se vždy hodnotí pozitivně – pochvalou, pozitivním slovním doprovodem v průběhu tvoření a také pozitivní motivací do dalšího tvoření. Ukazatelem a měřítkem pro hodnocení je šikovnost, zručnost, snaha, píle, pečlivost, reálná podoba symbolu a verbální dovednosti dítěte (vyprávění, popis, příběh).

